

Halászati Lapok

Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet Lapja | Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Hajtun György
Ez a lapszám az Agrárminisztérium és a MOHOSZ támogatásával készült.

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

XX. évfolyam
2019. szeptember

Sikeres a szakmaközi szervezet

Bár gyakran találkozunk és töltünk együtt akár több órát egy-egy rendezvényen, mégis régen ültünk le beszélgetni Sziráki Bencével, a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) ügyvezető igazgatójával. Pedig bőségesen volna miről szót váltani, hiszen a szervezet utóbbi években elért sikerei elsősorban a szűk körű ügyvezetésnek volt köszönhető.

Sziráki Bence szerényen fogalmazott, amikor azt mondta, hogy az ügyvezetés elsősorban az elnökség által kijelölt úton halad, vagyis hogy az elnökség munkáját támogatja. Kétségtelen, hogy az elnökség, Németh István elnök vezetésével „rajta tartja a kezét az ágazat pulzusán”, és sikeresen felkarolja azokat a témaköröket, amelyek az egész ágazat számára és gazdasági tevékenységének fejlesztése szempontjából fontosak.

Ami a konkrétumokat illeti, az elmúlt év sikerének mondható, hogy a vízkészletjárulék jelentős csökkentése után a vízdíjakat sikerült egységesíteni is. Ez azt jelenti, hogy az országban minden tógazdaságnak 1500 forint vízszolgáltatási díjat kell fizetnie hektáronként. Ez nagy könnyítés az ágazat számára, hiszen ezáltal évi 600-700 millió forinttal több marad a cégeknél, és az eléréséhez nagy segítséget nyújtott az Országos Vízügyi Igazgatóság és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara.

Évtizedek óta napirenden van a haltermelő és a vízügy között a tógazdaságokból elfolyó víz minőségének kérdése. Az ágazat régóta küzd azért, hogy a jogszabályok ne szennyvízként kezeljék a halastavakból elfolyó vizet, ugyanis a haltermelés pozitív hatással van a víz minőségére. A jogszabályokat a lengyel szabályozás mintájára szeretné megváltoztatni a MA-HAL, ami azt jelenti, hogy a tógazdaságokban folyó termelés intenzitására kössék az elfolyó víz vizsgálatát. A haltermelők ugyanis nincsenek ráhatással a befolyó víz minőségére, illetve a szántóföldről vagy egyéb területekről bemosódó víz minőségére,

márpedig vízkibocsátás nagyban függ az inputtól, vagyis a bejövő víz minőségétől. Az ügyvezetés azt szeretné elérni, hogy ne a haltermelőkön csattanjon az ostor, és ne büntessék őket, ha a bejövő víznél jobb minőségben eresztik el a vízfelesleget. Ugyanis az elfolyó víz minősége minden esetben alkalmas folyók és csatornák halállományának fenntartásához. Jelenleg minden halastavi gazdálkodónak kötelező önellenőrzést végezni, Ha a lengyel példa szerint módosul a jogszabály, akkor csak azoknak a termelőknek kellene az önellenőrzést végeznie, akiknek a haltermelése meghaladja a 2000 kilogramm/hektárt. Az ügyvezető igazgató szerint az ágazatnak jó esélye vannak a jogszabály megváltoztatására, mivel az OVF alvállalkozójával, az ÖKO Zrt.-vel már sokat tárgyaltak a kérdésben. Az OVF emellett több haltermelővel közösen végez vízminőségi méréseket mind bejövő, mind elfolyó vizekben, amelyek igazolták, hogy az elfolyó víz minősége semmiképpen sem szennyvíz minőségű.

A MA-HAL vezetése eddig is sokat foglalkozott a jövővel, az uniós halászati politika 2020 utáni alakulásával. Többször hírt adtunk hosszabb cikkek keretében is arról, hogy Erdős Norbert fideszes európai parlamenti képviselő milyen javaslatokat tett az Európai Parlamentben az édesvízi akvakultúra elfogadtatása és a támogatáspolitikai megváltoztatása érdekében. A MA-HAL háttéranyagokkal, személyes megbeszélésekkel segítette a képviselő munkáját, és kellő municióval látták el, hogy a parlamenti döntéseknél jól megalapozott, elfogadható érvekkel támassza alá mondandóját.

FOTÓK: A SZERZŐ FELVÉTELEI

Sziráki Bence ügyvezető igazgató

A jelenleg futó MAHOP-program alapján az ügyvezető igazgató azt hangsúlyozta, hogy a 2020 utáni támogatási rendszert szeretnék a mainál egyszerűbbé tenni. Szeretnék elérni továbbá, hogy a tavi zöldítési programot elfogadják, elismerve ezzel a halastavak ökoszisztéma-szolgáltatásait, fontos volna, hogy a beruházási pályázatok elszámolását megkönnyítsék, szeretnék elérni, hogy halfeldolgozók fejlesztésére, intenzív gazdaságok fejlesztésére és innovációra továbbra is megfelelő keretösszeg álljon az ágazat rendelkezésére. Elmondható, hogy mind az Agrárminisztérium MAHOP Irányító Hatóságával, mind a Magyar Államkincstárral folyamatos és szoros az együttműködésük, azon a téren is, hogy a MAHOP-pályázatok elbírálása és kifizetése a lehető leggyorsabban legyen. Ugyanis mindkét félnek alapvető érdeke, hogy a MAHOP keretében rendelkezésre álló mintegy 16 milliárd forint támogatást teljes mértékben felhasználják a ciklus végére. A pályázatok rendeleteinek a módosítá-

▶ sában rendre megjelennek a szakmaközi szervezet javaslatát.

A MA-HAL tulajdonában lévő Dinnyés Halgazdálkodási Kft. tevékenysége időről időre górcső alá kerül az elnökség ülésein. A ráncfelvarrásnak is mondható fejlesztéseket már nem lehet halogatni, ezért a MA-HAL tavaly 9 millió forinttal megemelte a kft. törzstőkéjét, amivel lehetővé vált a legfontosabb, mondhatni, égetően sürgős beruházásokat elvégzése. A keltetőház belső technológiája megújult, ám a külsejére is áldozni kell, ezért az idén újabb 7-8 millió forint forrást juttattak a cégnek. Ez az összeg önróként segíti a fejlesztések, beruházások megvalósítását.

Szabó Krisztián, a kft. ügyvezető igazgatója első lépésként kistraktort vásárolt, felújították az aszfaltos utakat, folyik a keltetőépület rekonstrukciója, a keltetőkádak műgyantázása. A tetőszerkezeteket kicserélik, az öltöző, a magtár, a szolgálati lakóház tetejét teljesen felújítják. A termelési körülményeket is javítani kell, így a közeljövőben a halágy kotrására is sort kerítenek. Szükség van egy új halszállító teherautó beszerzésére, mivel a több mint 20 éves teherautót le kell cserélni. Az elnökség annál is inkább egyetértett a dinnyési fejlesztések megvalósításával, mert a cég évi 8 millió forinttal támogatja a szakmaközi szervezet működését. Ez egy 100 hektáros tógazdaság számára nagy megterhelés, hiszen az ágazat nyereségrátája köztudottan igen szűk, és ekkora összeget nem könnyű kitermelni úgy, hogy némi nyereséggel zárják a gazdálkodási évet.

A nehézségekről szólva Sziráki Bence elmondta, hogy az idei évben megváltoztak a pályázati lehetőségek, ezért újakat kellett felkutatniuk. Az ügyvezetés jelenleg el tudja látni a feladatát, ám ha további feladatokkal bővülne a tevékenységük, ahhoz

már nem lenne elég a jelenleg alkalmazott három fő. Ezt nem panaszképpen mondta, de tény, hogy az Agrárminisztérium által finanszírozott Minőségi Magyar Hal védjegyiroda vezetői széke forrás hiányában megszűnt, Szabó-Széles Ivett irodavezető június elsejével távozott, mert az idén sajnos nem nyert a MA-HAL pályázata a minisztériumban. Tavaly a szervezet több mint 32 millió forint támogatást kapott az Agrárminisztériumtól. Idén a MA-HAL a MOHOSZ pályázatai révén tudja megvalósítani projektjeit, a két szervezet között kiváló, napi szintű az együttműködés. Több pályázata is folyamatban van a szervezetnek, ezek keretében támogatják a Halászati Lapok, a Halászat folyóirat kiadását, a bajai halfőző versenyen megjelent óriásakváriumot és az országos halfőző verseny megrendezését. Sikert elnyerni egy kisebb összegű támogatást az Agrárminisztériumból is, így a FEAP-tagdíj befizették és a Fehér Könyvet elkészítik.

A szakmaközi szervezet működését három forrás biztosítja: a tagdíjak, a pályázati bevételek, és a már említett dinnyési támogatás. Bár a pályázati lehetőségek csökkentek, a szakmaközi szervezet működése stabil, ami az elmúlt 2 év gazdálkodásának köszönhető.

Érdemes külön szólni a MOHOSZ-szal való kapcsolatról. Az elmúlt hónapokban több sikeres együttműködés valósult meg, ezek közül is kiemelkedő volt a tavaszi pontypiaci feszültség levezetése. A MOHOSZ támogatta a horgászszervezeteket a tógazdaságok pontyfeleslegének telepítési célú megvásárlásával, továbbá a kárkatonagyérintéshez lőszertámogatást kapott a halászati ágazat, melynek keretében 14,5 millió forintot osztottak szét a tógazdaságok és a horgászszervezetek között. A MA-HAL a MOHOSZ-szal együttműködve való

Idén is nagy sikere volt a bajai halfőző versenynek

sítja meg a 45. Országos Halfőző Versenyt, amelynek Ráckeve lesz a helyszíne. A Ráckevei-Duna-ági Horgász Szövetség házigazdaként mindent megtett azért, hogy sikeres rendezvényként vonuljon a történelembe a jubileumi esemény. A mozgalmas ősz egyik kiemelkedő eseménye lesz a Kaposvári Egyetemen, a Kaposvári Állattenyésztési Napok keretében megrendezendő halászati kerekasztal-beszélgetés, ahol haltermelők is felszólalnak. Ugyancsak szeptemberben lesz a 72. OMÉK, amelyen a MA-HAL a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara mellett külön standon képviseli és mutatja be a magyar halászati ágazatot.

HAJTUN GYÖRGY

Növekedési pályán a hazai halgazdálkodás

A 2018-os pénzügyi beszámolóik alapján a halászati piaci szereplői az árbevételük mellett a dolgozóik számát is növelni tudták, állítja Hantos Zoltán, az OPTEN céginformációs szolgáltató projektmenedzsere.

Fő tevékenységüként 2018-ban a halászatot és halgazdálkodást megjelölő vállalkozások száma – a 2017-es visszaesést követően – növekedésnek indult. 2018-ban 288 ilyen fő

profilú vállalkozás működött az országban. Ezzel párhuzamosan a szektor összesített nettó árbevétele 2016 óta egyenletesen emelkedik, 2018-ban meg-

közelítette a 18 milliárd forintot. A kedvező eredményeket egyértelműen a 2018. január 1-jén hatályba lépett áfa-csökkentés magyarázza. Szintén kedvező

Időszak (év)	Működő cégek száma (db)	Alkalmazottak száma (fő)	Éves nettó árbevétel (ezer forint)	Felszámolási eljárás alá került cégek száma (db)	Végrehajtás alá került cégek száma (db)	CFI (%)
2015	271	1 423	14 247 364	0	23	7,75
2016	284	1 495	14 109 609	1	23	12,32
2017	279	1 612	16 820 000	1	29	7,53
2018	288	1 670	17 963 000	5	12	10,42

ző folyamat jele, hogy a bevételekkel párhuzamosan az alkalmazottaik száma is emelkedett, ugyanis 2015-höt képest 247 fővel többen dolgoztak 2018-ban a hazai halgazdaságokban.

A cégek stabilitását a felszámolási eljárás alá került vállalkozások rendkívül alacsony száma is alátámasztja (2016-ban és 2017-ben csak 1-1 ilyen cég akadt, míg 2018-ban összesen 5), valamint az olyan cégek csekély száma is, amelyek ellen végrehajtási eljárást indítottak. 2017-ben 29 ilyen cég volt, és ez a múlt évre 12-re mérséklődött. A cégfluktuációs index a vizsgált időszakban hektikusan alakult, 7 és 12 százalék között változott, ami elmarad az országos átlagtól, és a piaci szereplők stabilitását jelzi.

A piaci eredményeket leginkább befolyásoló tényező, a hazai halfogyasztási szokások ugyanakkor rendkívül lassan változnak a NAIK Agrárgazdasági Kutató Intézet 2018 évről szóló statisztikai jelentése szerint (forrás: http://new.magyarahal.hu/UserFiles/files/Lehala%CC%81sza%CC%81s_2018_kiadva%CC%81ny_ve%CC%81gleges.pdf).

A hazai halfogyasztás még mindig erősen idényjellegű, leginkább a húsvéti és karácsonyi időszakban vásárolnak halat a hazai fogyasztók. Az átlagos éves halfogyasztás 5-7 kg között mozog, ami még mindig messze elmarad az uniós átlagtól, az évi 20-22 kg-tól. A fajok tekintetében pedig megdönthetetlennek tűnik a pontyfogyasztás túlsúlya. Biztató viszont, hogy növekszik az érdeklődés a különböző mértékben feldolgozott, azon belül a konyhakész halászati termékek iránt.

Kedvező fejlemény a szektor jövőjével kapcsolatban, hogy idén tavasszal bejelentették: a következő uniós költségvetési ciklusban 18 milliárd forint közelébe emelkedhet a halászati ágazatot érintő pályázati keret, ami 10 százalékos növekedést jelent az előző ciklushoz képest. Az országba érkező halászati források előreláthatólag 87 százalékáról a magyar irányító hatóság dönthet, a többi 13 százalék Brüsszel hatáskörében marad. A következő ciklusban a termelő beruházások mellett akva-élelmiszeripari, állategészségügyi és élelmiszer-biztonsági beruházásokra is tervezik kibővíteni a támogatásokat.

A hazai halászati és a hozzá kapcsolódó feldolgozóipar szereplőinek jövőjét a támogatások mellett a fogyasztási szokások változása és a változások elérését szolgáló kampányok sikeressége határozza meg, zárta elemzését az OPTEN céginformációs szolgáltató projektmenedzsere.

Ha Nagybaracska, akkor Sobri-kupa halfőző verseny

Ha augusztus második hétvégéje, akkor Nagybaracska, s ha Nagybaracska, akkor a Sobri-kupa halfőző versenyre kell menni. Az idén immár a 31. Sobri-Kupára került sor. A két napos esemény mára falunappá nőtte ki magát, de persze továbbra is a szombati halfőző verseny a fő attrakció. A sátrak ezúttal a tűző naptól és a forráságtól védték a szép számban megjelenteket. Idén sem maradt el Bögi István András polgármester megkérdezése arról, hogy mi történt a faluban, hogyan épül a jelen és a jövő.

A Ferenc-csatorna partja a nagyszabású rendezvények kiváló helyszíne. A felállított színpadon már péntek délutántól egymást követték a fellépők, miközben a háttérben felnőttek sportvetélkedői zajlottak. A színpadon felléptek a folklórműsor szereplői, a nagybaracscai néptáncgyűttes, a Gyöngyösbokréta és a Szegedi Suhancok. A fergetes táncok után a Felszállott a páva vetélkedő zenekar kategóriájának a győztese, a Fokos zenekar tartott koncertet. A napot a táncház zenéjével zárták. Az önkormányzat minden résztvevőt és vendéget egy adag babgulyással látta vendégül.

mert igazi családi ünnep a rendezvény. Örömteli, hogy sok fiatal is odaáll a bogrács mellé, ami jelzi, hogy a hagyományok nem hálnak el, és még hosszú ideig számíthatunk a verseny megrendezésére. Apropos verseny: itt mindenki a legjobb halászléjét főzi meg, mert még nem láttunk olyan bográcsot, amely ne ürült volna ki a nap végére. Az eredményhirdetésen irigység nem tapasztalható, hiszen mindenki örül az elért eredménynek és tapsol a győztesnek. A zsűrinek soha nincs könnyű dolga, mert sok jó közül kell kiválasztania a legjobbat. Az idén 39 étel között kellett dönteni a helyezésükről.

Ezzel a berendezéssel kezdték meg a Ferenc-csatorna kotrását

Szombaton kora délelőtt megtelt a Ferenc-csatorna partja, és a megszokott kiváló hangulat közepette meggyújtották a tüzet a bográcsok alatt, aminek következtében azonnal megtelt halászlére emlékeztető illatokkal a levegő. Nagybaracska mindig jó a hangulat, és nemcsak azért, mert a versenyzők között régi ismerősökkel találkozhatunk, hanem

A Sobri-kupa megnyitóján, Bögi István András polgármester köszöntőjét követően Orosz Sándor zsűrielnök ismertette a verseny szabályait. A versenyzők idén is a helyi tógazdaságban termelt pontyból főzték a halászlét, és egyhangú vélemény volt, hogy a Kenyeres Imre által vezetett cég jó minőségű hallal szolgálta ki a versenyzőket. Az ételbírálat megkezdé-

► se előtt jutott idő arra, hogy a zsűri tagjai, *Pekanov Mátyás, Rizsányi Csaba, Petike Ferenc, Pintér Ferenc, Ádám Péter, Forschner Rudolf, Garaczi János, Jászai Zoltán és Faragó Tibor* elhelyezzék Sobri Farkas József sírján a tisztelet koszorúját.

A verseny névadója Nagybaracska díszpolgára, és sokat tett azért, hogy a nagybaracscai halászlé országos hírnevet szerezzen. Ma sem tud senki olyan halászlét főzni, mint Sobri, legfeljebb közelítik azt az ízvilágot, amit a névadó bele tudott sűríteni a bográcsba. Sobri híressé tette Nagybaracska.

Bögi István András polgármesterrel a Bárka csárda egyik asztalánál ültünk le beszélgetni. Itt kell elmondani, hogy *Jelasity Márk* sok évtizede vezeti a csárdát, és jó barátságot ápolt Sobri Farkas Józseffel, elvégre Józsi bácsi itt főzte a halászlét a vendégeknek. Nem véletlen, hogy a csárda tulajdonosa a kezdetek óta támogatja a rendezvényt, és helyet ad a zsűrizésnek, a vendéglátásnak is. A Sobri-kupa tavaly mérőföldköhöz érkezett: a 30., jubileumi verseny zajlott, és úgy kellett elbúcsúznunk a polgármestertől, hogy még nem tudott pontos információkat adni az idej, a 31. rendezvényről.

tosnak tartják ezt az örökséget, hiszen nem egy olyan zsűritag van, aki évtizedek óta visszajár a versenyre, és Józsi bácsival együtt kezdték meg ennek a szép hagyománynak megteremtését.

Az ország minden területéről érkeznek versenyzők. Ebben az időpontban két fontos rendezvény van Magyarországon: a Sziget-fesztivál és a Sobri-kupa halfőző verseny. A polgármester hozzátette, hogy nem kell sok minden ahhoz, hogy az ember jól érezze magát, mert a főzőhelyeken szívesen vendégül látnak idegeneket is. Sokan kérdezték, hogy melyik bográcshoz érdemes odamenni. A válasz egyszerű: mindegyikhez, mert mindenütt akad valamilyen trükk, valamilyen apróság, amivel más, jobb, finomabb lesz a halászlé.

A harmincadik év olyan fordulópont volt, ami kimondatta a szervezőkkel, hogy új időszakot kell kezdeni. A rendezvénynek új arculatot kell adni, amellett, hogy a változtathatatlan értékeket meg kell őrizni és tovább kell vinni. A megújulás jegyében szervezték meg tavaly először a sportrendezvényt, ami a nevező csapatok tréfás vízi és szárazföldi vetélkedése. A 6-8 fős csapatok ügyességi

Orosz Sándor, a nagybaracscai zsűri örökös elnöke a kezdetek óta részt vesz a halfőző versenyen - ami azt is jelenti a számára, hogy 31 évvel idősebb lett. De ez idő alatt sok jó tapasztalatot szerzett, és jó érzés, hogy - miként 31 évvel ezelőtt, úgy most is - sok jó emberrel találkozhat, akik elkötelezett hívei a nagybaracscai halászlé főzésének, és annak, hogy egy nemzet akkor egészséges, ha egészségesen étkezik, egy település akkor egészséges, ha a hagyományait ápolja.

A hal, még ha változó módon is, de mindig jelen volt a zsűrielnök életében. Gyermekkorban még csak ünnepi alkalomkor került halétel a családi asztalra, ám amikor a feleségét megismerte, akkor a feleség bátyja már igen finom halászlét és egyéb halételeket főzött, amelyek Sándort is „elcsábították”. Azóta mindenféle formában szereti és eszi a halételeket.

Az örökös zsűrielnökséggel kapcsolatban az örökös szót tisztázni kell, ugyanis az nem az időtartamra vonatkozik, hanem arra, hogy Sándor lehetett Sobri Jóska örököse, aki a verseny zsűrielnöke volt. Tehát az ő öröksége ez a cím. A versenyzők között is akadnak olyanok, akik Sobri örökségét viszik tovább, és akik az ő tanácsai szerint főzik a halászlét.

Az idei versennyel kapcsolatban el kell mondani, hogy az örökös Sobri-féle halfőzők kevesebben voltak, mint a korábbi években. Szó se róla, ma is jó ételek készülnek, de egyre kevesebben vannak, akik ragaszkodnak a Sobri-hagyományokhoz.

Az ember izemlékezete persze csalóka, ezért nehéz objektív mércét felállítani a múlt és jelen között. De nem szabad a múltban ragadni. Amikor a hagyományt őrizzük, az velünk együtt változik, és úgy marad fenn, ahogy a magunk igényeire átfarmáltuk. Ettől ez még ugyanaz a hagyomány marad, de már a jelenkor embere is megjelenik benne. A világ folyamatosan változik, benne az ember is, és a hagyományok is. Ugyanis mindegy, hogy a 100 évvel későbbi Sobri-féle halászlé pontosan ugyanolyan lesz-e, mint a száz évvel korábbi. A lényeg, hogy emlékezzünk Sobri Farkas Józsefre, és főzzünk és együnk halászlét. Mert Sobri azt mondta, hogy aki eljön Nagybaracsckára, azt tiszteljék meg azzal, hogy pozitívan értékelik, amit letesz a zsűri asztalára.

FOTÓK: HAJTUN GYÖRGY

Bögi István András polgármester és Garaczi János Venesz-díjas mesterszakács, zsűri-tag helyezték el a tisztelet koszorúit

Fontosak azok az évfordulók, amelyek mérőföldkövet jelentenek egy rendezvény vagy egy település életében. A Sobri-örökség olyan alapot, olyan fogódzkodót teremtett a helyi közösségnek, ami egyszerre gasztronómiai és kulturális érték. Köz hely, hogy a halászléről lehet, de nem érdemes vitatkozni. Mind a helybelieknek, mind azoknak, akiknek fontos a halászléfőzés kultúrája, Sobri örökségét viszik tovább. A zsűri tagjai is fon-

vetélkedője nagy siker volt, mert csapatépítés is megvalósult, hiszen mind a sportvetélkedőn, mind a halfőző versenyen megmérettették magukat. Nagy öröm, hogy nagybaracscai fiatalokból három csapat is összeállt és elindult a két napon.

A versenyre a helyi plébános, *Szaniszló Tibor* is nevezett. A ministráns fiatalok egy tradicionális nagybaracscai recept alapján főztek kiváló halászlét.

Az idei rendezvény látványos eleme volt *Trencsák István*, Nagybaracska Mikulásának gyufaszálakból készített óriási cipője, valamint a koronák. Az óriási cipő 430-as méretű lábra készült, 2 éven keresztül, és 170 ezer gyufaszálát használt fel hozzá az idős mester. A cipő játékonysági céllal készült, és azt a nemes gondolatot jelképezi, hogyan tudunk egymásnak segíteni a mindennapokban. Az értékteremtő hagyományok között méltó helyet kapott az a figyelemfelhívás, ami akár egy különleges tárgy, akár különleges recept bemutatására buzdít.

Szalad az idő, ugyanis idén ősszel lejár Bögi István András polgármesteri megbízatása. Újból elindult az önkormányzati választáson, és háttérbeszélgetésekből kiderült, hogy nincsenek rossz esélyei a győzelemre. De egy választás – miként a jubileum – mindig mérföldkő is, amikor az ember leltárt készít arról, hogy mit ígért a választóknak, és az eltelt 4-5 évben mit sikerült megvalósítani belőlük. Bögi István számára fontos a katolikus értékrend, a vallás a család életét is meghatározza.

„Sokat köszönhetek a gondviselésnek, mert az elmúlt években jó néhány olyan ígéretet sikerült megvalósítanunk, amit független indulóként megfogalmaztam” – jelentette ki a polgármester.

Tény, hogy 5 évvel ezelőtt nehéz örökséget vett át a település új vezetése. Nem volt pénzügyi tartalékuk, a vagyon nagy részét olcsón értékesítették, az intézmények lerobbant állapotban voltak. Egyetlen pozitívumként az említhető, hogy nem volt adósságuk. Az elmúlt években több vagyonelemet sikerült visszavásárolni, amivel megteremtették a jövő építésének lehetőségeit. A visszavásárolt területekre beruházási kötelezettségek vonatkoztak, ám ezek az ígérek nem valósultak meg a határidőre. A visszavétel óta a Füzes-szigetre 110 millió forintos támogatást egy turisztikai pályázaton nyertek. A turisztikai komplexum megépítésének tervek már elkészültek, az épület a horgászturizmus és a vízi turizmus igényeit fogja kiszolgálni. A Ferenc-csatorna kotrása is megvalósul. Ez a feladat évtizedek óta húzódik, de a kotróhajó végre megkezdte a munkát. A falu intézményei is megújultak, illetve megújulnak. Az óvoda és az általános iskola fenntartását 2016-ban vette át a Kálcsa-Kecskemét Főegyházmegye. Állami támogatással mindkét épület tetőszerkezetét felújították, kicserélték a villamosvezetékeket és új vizesblokkot alakítottak ki. Az önkormányzat mint tulajdonos energetikai pályázaton nyert 207 millió forintot a homlokzat szigetelésé-

re, a fűtés korszerűsítésére és a nyílászárók cseréjére. A két gyermekintézményen kívül a művelődési ház is sikerült bevonni a rekonstrukciós folyamatba. Külső renoválását még idén, szeptemberben megkezdik.

A kistelepülésekre jellemzően Nagybaracska is egyre korosodik a lakosság, ami olyan szolgáltatások megteremtésére is „rászorítja” az önkormányzatot, amelyek nem volnának kötelezőek. A napközi otthonos konyháról például minden nap ebédet szállítanak azoknak az időseknek, akik már nem tudnak otthon főzni. Más szolgáltatások kialakításáról is előrehaladott tárgyalásokat folytatnak, például az egészségügyi ellátás javításáról, az orvosi ügyelet fizikai elhelyezéséről. A faluprogram keretében készítik elő az egykori papírüzem ingatlanjának megvásárlását, hogy el tudják helyezni az egészségügyi szolgálatot: háziorvos, gyermekorvos, védőnői szolgálat. A megvalósítását csak 2020-ra tervezik, de már most döntöttek a beruházásról. A fejlesztéseket tehát a falu korfájához igazítják.

Ugyanakkor a fiatalok helyben tartására is törekszenek. A polgármester örömmel számolt be arról, hogy egyre több fiatal ember, fiatal család képzeli el a jövőjét Nagybaracska, egyre több ingatlant vesznek meg, újítanak fel, építenek át, elősegítve a falu városiasodását. Az önkormányzat nyolc gyermek befogadására alkalmas mini bölcsőde kialakításán fáradozik, szeretnék már 2020-ban újraindítani a bölcsődei szolgáltatást. Ez új munkahelyeket is teremt, miközben nyolc édesanya kisgyermek helyben kaphat bölcsődei ellátást. A bácskai régióban is nagy az elszántság abból a szempontból, hogy minél több új munkahely létesüljön. A falu vezetése ehhez a törekvéshez kapcsolódva visszavásárolt egy 14 hektáros iparterületet, amely korábban egyetlen vállalkozás birtokában volt. Itt sem váltották valóra az ígéreteket, ezért nyerte meg az önkormányzat a terület visszaszerzésére irányuló pert. Nagybaracska az infrastruktúra fejlesztése az elmondottakon túl is megvalósult, hiszen a faluban ma már minden utca aszfalttal borított.

Az önkormányzat az elmúlt 5 évben igen jól szerepelt különböző pályázatokon, több mint 600 millió forint értékben nyertek el támogatást. A támogatásokból megvalósult beruházások, értékek a település lakosságának életminőségét javítják. Nagybaracska élni, fejlődni akar, s az elmúlt 5 évben kijelölt úton kell továbbhaladnia, hogy a megkezdett folyamatokat folytatni lehessen. A rendszeresen ide látogató idegenek is tapasztalhatják, hogy

Eredmények

Az 31. Sobri-kupán 39 versenyző indult két, az al-dunai és a vegyes kategóriában, előbbiben 31 fő, utóbbiban 8 fő.

Gyuricza Tibor harmadszor nyerte meg a versenyt, így hazavihette magával a kupát

Al-dunai kategória:

1. Gyuricza Tibor, Hercegszántó
2. Mikó Lajos, Nagybaracska
3. Csernek Ferenc, Bácsbokod
4. Gyurkity István, Baja
5. Horváth Norbert, Hercegszántó
6. Gorjánác István, Hercegszántó
7. Veszeli István, Pörboly
8. Csanády Zsuzsanna, Sükösd
9. Baracska Fialatok
10. Csernik Attila, Bácsbokod
11. Barabás László

Vegyes kategória:

Arany minősítés: Ikotity József, Baja
Kordé Zoltán, Nagybaracska

Legszebben terített asztal:

1. Bíró Antal, Baja
2. Baracska Fialatok
3. Horváth Tibor, Sükösd
4. Ralbovszki Valéria, Baja
5. Csanády Zsuzsanna, Sükösd

a település hangulata megváltozott, több a mosoly az arcokon. Egy kis közösségben erős a lokálpatriotizmus érzése. Persze, itt is létezik az a szemlélet, amely az egyéni érdeket a közérdek elé helyezi. A polgármester szerint az egyéni érdek addig lehet fontos, amíg a közérdek nem írja felül. A közeljövő egyik nagy feladata, hogy ezt a gondolatot a közösséggel megértessék és elfogadtassák. A helyiek helyi szolgáltatásokat, lehetőségeket vegyenek igénybe, mert Nagybaracska ezzel válik még élhetőbbé, fenntarthatóbbá, jövőképpel rendelkező településsé. A vidék jövője a hagyományokra épül, és ebben az értékrendben a Sobri-féle halászlének is fontos helye van, mondta végezetül Bögi István András.

H. GY.

Stabil, innovatív a gazdálkodás Varsádon

Régen jártunk Varsádon, a Czikkhalas Kft.-nél, pedig itt mindig történik valami. Valami jó, hiszen a cég a nehézségek ellenére jól prosperál, és a fejlesztésekre is nagy hangsúlyt helyeznek. Czikk László 1982-ben alapította a vállalkozását, melynek halkereskedelem volt a fő profilja. Ebből nőtt ki a tógazdasági haltermelés, és az a boltlánc is, ahol a megtermelt friss termékeket egész évben értékesítik. S hogy a hal jóízű, kiváló minőségű, legyen az ponty vagy más növényevő, illetve ragadozó faj, azt már nem kell külön hangsúlyozni.

Czikk László négy éve nyugdíjba ment, de természetesen továbbra meghatározó személye maradt a cég irányításában, mint tulajdonos. Katics Máté – aki közel 10 éve dolgozik a cégnél, és 2012-től a vállalkozás egyik cégvezetője – 2014-ben Egyed Imrétől vette át a tógazdaság teljes irányítását. A vendégek fogadtatása azonban nem változott, a cégvezető ugyanolyan figyelmességgel fogadta a MA-HAL kéttagú „küldöttségét” – nevezetesen Sziráki Bence ügyvezető igazgatót, és e sorok íróját – mint korábban Czikk László tette.

A tógazdaság Tolna megye közepén helyezkedik el, s a Donát-pataknak köszönhetően évente 222 hektár tófelületet tudnak feltölteni vízzel, s itt is, mint a legtöbb hazai tógazdaságban, polikultúrás pontyneveléssel foglalkoznak. A rendszer tíz völgyzárógátas tóból áll, a legkisebb tavuk 5, a legnagyobb 45 hektár. Keltetővel nem rendelkeznek, elsősorban azért, mert a meglévő völgyzárógátas halastavak kevésbé alkalmasak lárvra, illetve előnevelt hal nevelésre, ezért minden évben a kihelyezendő egy-nyaras pontyot vásárolják, melyet általában alföldi tógazdaságból szereznek be. Gondolkodtak azon, hogy keltetőt építenek, és saját ivadékkal termelnek, de ennek megvalósítása a helybéli adottságok miatt igen nagy költséggel bírna, amely a jelenlegi piaci körülmények között nem térülne meg. A haltermelés hagyományos tógazdasági technológián alapszik, szerves trágya, és abraktakarmány felhasználásával. Az éves termelés mintegy 650 tonna hal, amelyből nagyságrendileg a ponty 550 tonnát tesz ki.

A vevőkörük állandónak mondható, a horgászok mellett kereskedők vásárolják a jó minőségű halukat, illetve két halbaltot működtetnek, Szekszárdon, és Tolnában, ahol állandóan kapható a friss hal. A két városban, és a környéken a magyar átlagnál lényegesen több halat fogyasztanak, ezért is működik jól a két halbalt. A

ponty közvetlen értékesítése azért fontos, mert a vevő friss halat kap, s ha nem is konyhakészen, de megtisztítva, zsigelre viszik el a boltból, mondta a cégvezető.

A tóparton Katics Máté, és Sziráki Bence

Sajnos az elmúlt években a ponty esetében szűkültek a cég piaci lehetőségei. Az egyik legnagyobb üzletlánc felhagyott az élőponty értékesítéssel, amely nagy kiesést jelentett a tógazdaság számára. Mindemellett 2018-ban az exportaktivitás is jelentősen csökkent, mint ahogy más haltermelők is tapasztalhatták. Az idei év az előbbiekből adódóan nehezen indult Varsádon. Idén tavasszal a hazai halpiacon köztudottan túlkínálat alakult ki a kétnyaras állományokból, de sikerült a MAHAL-MOHOSZ féle akción keresztül a felesleges készleteket értékesíteni. Varsádon is gyorsan „megszabadultak” a bennragadt tételektől, mivel a 4-5 tonna

kétnyarast a környékbeli horgászszervezetek megvették. Azt látjuk, hogy a pontyfogyasztás évről-évre, ha nem is nagymértékben, de mindig csökken, különösen az áruházláncok forgalmában, jelentette ki a cégvezető. Sajnos a különböző formában feldolgozott ponty versenyhátrányba került a pisztránggal, és az afrikai harcsával szemben, de lassan már egyes akvakultúrában nevelt tengeri halfajokkal szemben is alulmarad az árversenyben. Ezen halfajok, a termelés és feldolgozás hatékonyságának köszönhetően gyakorlatilag olcsóbban kivehetők a hűtőpultokból, mint a pontyszelet. Ilyen piaci körülmények között igen jelentős kérdés a költséghatékonyság. Katics

Máté elmondta, hogy ahhoz, hogy az év minden napján a megszokott jó minőségű hallal lássák el a vevőiket, szükség van egy bizonyos kapacitás fenntartására, mely jelentős többletköltséggel jár, egy átlagos tógazdasággal szemben. Ennek ellensúlyozására a termelést kell csúcsra járatni, azaz csúcsra kell járatni a tógazdaságban meglévő kapacitásokat.

A Czikkhalas Kft.-nél nagy hangsúlyt helyeznek a fejlesztésekre, az innovációra. Számos projektet nyertek, és több projektben konzorciumi tagként, vezetőként vettek, s vesznek részt ma is. Amikor Katics Máté kilenc évvel ezelőtt viszszaért a céghez, akkor indult a Baross

Gábor regionális program, amelynek keretében a kistavas tápos pontynevelési technológiát dolgozták ki. Ezt a technológiát azóta is sikeresen alkalmazzák, s még nagyobb tavaknál is bevált, mert kiderült, hogy a táppal etetett ponty gyorsabban eléri a piaci súlyát. Viszont a fehérje tartalmú tápok árai igencsak gyorsan mennek felfelé, ezért is gondolkodnak azon, hogy más fehérjeforrással pótolják a drága tápos fehérjét.

A cégvezető elmondta, hogy négy évig tartott egy VKSZ projekt, amelyben konzorciumi tagként két feladatot oldottak meg. Az egyik feladat során a toxintartalmú takarmányok a ponty növekedésére gyakorolt hatásait kutatták. A másik kutatási területük a többféle termelési rendszerben történő amur, és harcsanevelés volt. Ez utóbbi kísérletben több-kevesebb sikert értek el, mert a harcsánál nem volt látványos áttörés a termelést illetően, míg az amurnál 95 százalékos megmaradást értek el, ugyanakkor a hal fejlődése elmaradt a várakozástól. Az elmúlt két évben halastavi trágyázási kísérletet hajtottak végre, melynek alapanyaga biogáz üzemből származott. Erről Gödöllőn, az egyetem által szervezett, nagyszabású éves halas konferencián is hallhattunk előadást. A folyamatos kutatás-fejlesztési tevékenység a versenyképesség, valamint a hatékonyság növelését is szolgálja. Meg kell említeni, hogy

minden támogatott projekt esetében együttműködő partnerük a Szent István Egyetem Halgazdálkodási Tanszéke; az ott dolgozó kollégáknak ezúton is köszönjük a kitartó, fáradtságos munkájukat, mondta a cégvezető.

Katics Máté még egy dolgot hozzátessz az innovációs témakörrel kapcsolatban: számos, pályázaton kívüli, saját fejlesztéssel is rendelkeznek. Elsősorban gépek prototípusait gyártották le különböző hozzáértő vállalkozások segítségével, de a termeléstecnológia fejlesztése is folyamatosan csiszolódik, így mindig történik valami újítás. Nem titok, hogy a cégvezető korábban dolgozott a közigazgatásban, a halas pályázatok kezelését végezte, van tehát tapasztalata a pályázattírással, s az elbírálás területén. A MAHOP esetében ők is érzékelték, hogy dörög a szekér. Van nyertes pályázatuk, amelynek keretében az egyik tóban halágy kotrást végeztek. Telepítettek egy 50 kilowattos napelemes rendszert, valamint egy 1000 m²-es géptároló szint is építettek. Terveznek egy újabb beruházást, amelyben halbolt felújítás, újabb halágy kotrás megvalósítása szerepel. Katics Máté szerint az a probléma, hogy hosszú ideig tart a pályázatok elbírálása, az ellenőrzés és a kifizetés, de bízik abban, hogy a 2020 utáni időszakban a döntéshozók tanulnak a hibákból, és egyszerűbb, ügyfélbarát pályázati rendszert dolgoznak ki.

Óhatatlanul szóba került a munkaerő helyzet is. A cégvezető elmondta, hogy jól képzett szakembert szinte nem lehet találni, a kétkezi munkást is nehezen. Szükség volna gépkezelőkre, halászokra, akik még értenek a háló javításához, de itt egy újabb versenyhátránnyal kell megküzdeniük: a környéken lévő mezőgazdasági cégek hatalmas előnyben vannak a kis halas céggel szemben a jelentős területalapú támogatásoknak, illetve az igen hatékony természetvédelmi intézkedéseknek köszönhetően, melynek következtében elszívják a jó munkaerőt. Katics Máté szerint nagy probléma, hogy megszűnt a halászszakma középszintű oktatási rendszere, s a halas cégek magukra vannak utalva a szakma megtanításában.

A beszélgetés végén a MA-HAL tevékenységéről is szót váltunk. Katics Máté szerint tény, hogy a 2020 utáni halászati politika alakításában, a jelenlegi pályázati rendszer finomításában, a vízdíjak csökkentésében, az adók ügyében szép eredményt ért el az ügyvezetés, ugyanakkor nem látni, hogy a szakmaközi szervezeti jogosítványokkal élne a MA-HAL. Ám a jelenlegi körülmények között ezt az új jogosultságot nem lehet gyorsan érvényre juttatni, viszont hosszabb távon ez a jogosultság jó eszköze lesz a piac hektikusságának a tompításában, mondta végezetül a cégvezető.

(HAJTUN)

Halászati Kerekasztal

A tógazdasági haltermelés diverzifikációja

TERVEZETT PROGRAM

Kaposvári Egyetem, 7400 Kaposvár, Guba Sándor u. 40.

Rektori Tanácssterem

2019. szeptember 13.

10:30 – 11:00	Regisztráció
11:00 – 11:10	Megnyitó, köszöntő Kaposvári Egyetem
11:10 – 11:30	Kucska Balázs: Nyitó gondolatok a tógazdasági haltermelés diverzifikációjáról. Kaposvári Egyetem
11:30 – 11:50	Kovács Gyula, Gyalog Gergő, Uros Ljubobratovic: Sügérfélek intenzív nevelése medencés, tavi ketreces és „tó a tóban” rendszerekben szerzett tapasztalatok alapján. NAIK-HAKI
11:50 – 12:00	Hozzászólások, vita
12:00 – 12:30	Havasi Máté és Demeter Krisztián: A szürke harcsa szelekciós program eredményei, valamint intenzív tavi harcsa nevelés gyakorlata a Dalmand Zrt-nél. Pannon Egyetem és Dalmand Zrt.
12:30 – 12:40	Hozzászólások, vita
12:40 – 13:00	Fodor Ferenc: Horgászati szempontból jelentős halak (balin, és kősüllő) előállítására tógazdasági körülmények között. Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt.
13:00 – 13:20	Hozzászólások, vita
13:20 – 13:40	Németh István: Záró gondolatok. MA-HAL

A rendezvény díjtalan. A regisztrált személyek ingyenesen látogathatják a KÁN további rendezvényeit.

Regisztrálni lehet a helyszínen vagy a kan.ke.hu/konferenciak weboldalon.

Több mint félmillió horgász Magyarországon

Június 19-én lezárult az 500 000. érvényes horgász regisztráció. Mint ismeretes, a Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ) 2019. január 1-jétől már jogszabályi felhatalmazás alapján, közfeladat-ellátása keretében irányítja és felügyeli a kötelező személyi regisztrációt, a Magyar Horgászkártya és az állami horgászjegyek kiadását, valamint a feladatellátást támogató komplex informatikai rendszer (HORINFO) működtetését. A kormány döntése alapján az ingyenessé vált, átalakított állami horgászvizsga-rendszer horgásszövetségi indítása után július 1-jétől a HORINFO rendszer működése kibővült a horgászatot kipróbálni szándékozók turista állami horgászjegyének (eddig más rendszerben üzemeltetett) kiadásával is. A digitális átállás folytatódik, így a következő lépésekben 2020-tól a horgászjegyek mellett fokozatosan lehetségessé válhat a tagdíjak és a területi jegyek széles spektrumának elektronikus vásárlása is.

A MOHOSZ az új rendszer indításakor, 2018 szeptemberében egy igen jelentős, többek között egy Toyota RAV4 Hybrid személygépjárművet, mint fődíjat biztosító nyereményjátékot indított azzal a céllal, hogy minél több horgászt ösztönözzön az előzetes horgász regisztrációra, és a Magyar Horgászkártya igénylésére. Emellett az 5 éves érvényességi idejű horgászkártya már indulásától kezdve több kedvezményt is nyújt tulajdonosának. A horgászkártyával rendelkező horgászok számára azonnal több változatban is elérhetővé vált a T-Systems speciális

Horgász Díjcsomagja, mely kedvezményes díjszabású hang- és mobilinternet előfizetést tesz lehetővé. 2019. január 1-jétől pedig minden horgászkártyával rendelkező horgász automatikusan az UNION Biztosító Horgász Balesetbiztosításának biztosítottjává vált, s hogy ez a bajban megnyire segítség, azt az elmúlt hónapokban több sajnálatos horgászbaleset sikeres kárrendezése is bizonyítja. A MOHOSZ jelenleg is tárgyal a kedvezmények bővítéséről, többek között a kedvezményes lakossági bankszámlavezetés lehetőségének irányában.

Magyar éremeső az Ifjúsági Horgász Világajnokságon

Augusztus első dekádjában, Spanyolországban, Ciudad Real városában, az El Vitorio-víztározón került sor az Ifjúsági Horgász Világajnokság keretein belül a XXIV. U15, a XXXIII. U20 és a XII. U25 korosztályos világajnokságra. Hazánk képviselője méltó volt az utóbbi évek kiemelkedő eredményeihez, mert a fiatalok végül bravúros versenyzéssel összesen öt érmet szereztek.

A legfiatalabbak között, az U15 világajnokságon összesen 32 pontot szerezve a magyar válogatott ezüstérmet nyert, az egyéniben pedig, Nagy Olivér 3 ponttal, a bajnoktól csupán a fogott súlyban elmaradva szintén ezüstérmet érdemelt ki teljesítményével. Egy korosztállyal feljebb, az U20 világajnokságon csapatunk 43 ponttal a negyedik helyen végzett, emellett Bakó Péter az egyéni versenyben egy újabb ezüstéremmel gazdagodott. Végül a közvetlen utánpótlás kategóriában született meg a legkiemelkedőbb eredmény, mert az U25 világajnokságon a nemzeti válogatott 40 pontot szerezve ezüstérmes lett, sőt az egyéni rangsorban Kisjuhász Bence világajnoki címet szerzett.

A MOHOSZ ezúton is megköszöni a nemzeti-, valamint a „Magyar Csapat” szakszövetségi sporttámogatási rendszer partner szervezetei és támogatói segítségét, továbbá a teljes magyar küldöttség, és a technikai háttér munkatársak újabb remek teljesítményét, és példás összetartását. Valamennyi sportágnál kiemelkedően fontos a jövő biztosítása, s a magyar horgászsport ezekkel az eredményekkel a nemzetközi porondon ezen téren is megerősítette, hogy a világ élvonalába tartozik. Mindez különösen biztató, mert a korábbi sikeres nemzeti pályázat eredményeként 2019-ben, hazánkban kerül megrendezésre a következő Ifjúsági Horgász Világajnokság, ahol jó volna hasonló sikerről beszámolni!

MOHOSZ

A horgász regisztráció és a Magyar Horgászkártya igénylésének folyamata nem várt sikert hozott, mert várakozáson felül növekedett a horgászlétszám, s a 140 000 főt meghaladó növekményt megkoronázva június 19-én már az ötszázaredik regisztráció zárult le sikeresen. A szerencsés, egyben kezdő horgász Besenyei Bálint, 22 éves egyetemista, aki online regisztrációja során nem is sejtette, hogy számára mivel jár az „enter” gomb lenyomása.

Besenyei Bálint a MOHOSZ Horgász-szervezeti Szolgáltató Központjában tett látogatása során egy országos éves területi jegyet kapott, majd pár nap múlva egy többszörös világajnoki versenyhorgász személyes segítségével 150 000 forint értékben összeállíthatta első horgászfelszerelését, melyet az eseménynek otthont adó horgász bolthálózat további kedvezményekkel is kiegészített.

A regisztráció, kapcsolata a Magyar Horgászkártya igénylése, valamint a turista állami horgászjegy megvásárlása továbbra is az erre a célra kialakított online regisztrációs felületen, a www.mohosz.hu oldalon érhető el. A MOHOSZ az elmúlt időszakban a regisztrációval kapcsolatban az adatbázis hitelességét biztosító adóazonosító jel felhasználásával, a felhasználás jogszerűségével kapcsolatban felmerülő hírekre és kérdésekre reagálva ezúton is jelezni kívánja, hogy jelenleg rendelkezik a tárgyi adatkezelés lehetőségével, és közfeladat ellátása, benne a hiteles és teljes állami adatbázis biztosítása érdekében az Agrárminisztériummal közösen, a Nemzeti Adatvédelmi és Információs szabadság Hivatal iránymutatása alapján dolgozik a végleges megoldási módzat megteremtésén. A MOHOSZ ezúttal is megköszöni valamennyi horgász és horgásszervezet, értekezési pont támogatását, közreműködését, ennek eredményeként a mai napig az 514 ezer lezárt regisztráció után a 453 ezret meghaladó számú állami horgászjegy kiváltását, valamint az új rendszerben történő, július 16-án már az ezer főt meghaladó turista állami jegyértékesítést, és a több ezer új horgászvizsgázó aktivitását is.

A regisztráció támogatását továbbra is biztosítja a bárki által elérhető telefonos információk ügyfélszolgálat is. Az ügyfélszolgálat munkanapokon 8:00-tól 16:30-ig hívható a +36 (59) 324-432 telefonszámon. Az online ügyfélszolgálat ugyfelszolgalat@horgaszjegy.hu e-mail címen is várja a felmerülő kérdéseket.

MOHOSZ ELNÖKSÉGE